

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2013. április 18.*

„A munkavállalók védelme a munkáltató fizetésképtelensége esetén — 80/987/EGK irányelv — 2002/74/EK irányelv — 2008/94/EK irányelv — 2. és 3. cikk — Garancianyújtási kötelezettség a munkavállalói követelések tekintetében — Lehetőség arra, hogy a garanciát azon követelésekre korlátozzák, amelyek a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt keletkeztek — A fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat — Joghatások — A munkáltató tevékenységeinek folytatása”

A C-247/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Varhoven administrativen sad (Bulgária) a Bírósághoz 2012. május 21-én érkezett, 2012. május 9-i határozatával terjesztett elő az előtte

Meliha Veli Mustafa

és

a **Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite” kam Natsionalnia osiguriteln institut**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök (előadó), A. Rosas, Juhász E., D. Šváby és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite” kam Natsionalnia osiguriteln institut képviselőjében V. Karaivanova-Nacheva, meghatalmazotti minőségben,
- a bolgár kormány képviselőjében D. Drambozova, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében A. Wiedmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

– az Európai Bizottság képviselőjében J. Enegren és D. Roussanov, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2002. szeptember 23-i 2002/74/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 270., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 261. o.) módosított, a munkáltató fizetésképtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló, 1980. október 20-i 80/987/EGK tanácsi irányelv (HL L 283., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 217. o.; a továbbiakban: 80/987 irányelv) 2. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet M. V. Mustafa és a Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhite” kam Natsionalnia osiguritelna institut (a nemzeti társadalombiztosítási intézethez tartozó „garantált munkavállalói követelések” alapjának igazgatója, a továbbiakban: Direktor) között folyamatban lévő eljárásban nyújtották be, amelynek tárgya, hogy utóbbi megtagadta az alapügy felperese azon követeléseinek kifizetését, amelyek a fizetésképtelenségi eljárás alá vont munkáltatójával szemben keletkeztek.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

- 3 Mivel a 80/987 irányelv eredeti változatát több alkalommal, így különösen a 2002/74 irányelvvel jelentősen módosították, az előbbi irányelvet az áttekinthetőség és érthetőség érdekében a munkáltató fizetésképtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló, 2008. október 22-i 2008/94/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL L 283., 36. o.) egységes szerkezetbe foglalták.
- 4 A 2008/94 irányelv (4) preambulumbekzdése, amelynek szövege gyakorlatilag megegyezik a 2002/74 irányelv (5) preambulumbekzdésének szövegével, így szól:

„Az érintett munkavállalók méltányos védelmének biztosítása érdekében, a fizetésképtelenség meghatározását a tagállamokban kialakult új jogalkotási irányzatokhoz kell igazítani, és ez a fogalom magában foglalja a felszámoláson kívüli egyéb, a fizetésképtelenséggel kapcsolatos eljárásokat is. Ezzel összefüggésben, a garanciaintézet felelősségének meghatározása érdekében a tagállamok megállapítják, hogy amennyiben a fizetésképtelenség többféle fizetésképtelenségi eljárást eredményez, azokat egyetlen fizetésképtelenségi eljárás keretében kezeljék.”

- 5 A 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában fizetésképtelen a munkáltató, amennyiben a munkáltató fizetésképtelensége alapján az adott tagállam törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései szerinti kollektív eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet terjesztettek elő, amely a munkáltató vagyonának részleges vagy teljes lefoglalásával, valamint felszámoló vagy hasonló feladatot ellátó személy kinevezésével jár, és az említett rendelkezések alapján az illetékes hatóság:

- a) vagy elhatározta az eljárás megkezdését,

b) vagy megállapította, hogy a munkáltató vállalkozása vagy üzeme végleg megszűnt, és a rendelkezésre álló vagyontömeg nem elegendő az eljárás megkezdésének biztosítására.”

6 Az említett irányelv 3. cikke előírja:

„A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 4. cikk alá tartozó garanciaintézetek biztosítsák a munkavállalók munkaszerződésből vagy munkaviszonyokból származó olyan fennálló követeléseinek a kielégítését, amelyek egy meghatározott időpont előtti időszak díjazását érintik.

A garanciaintézet által átvállalt követelések azok a fennálló fizetési követelések, amelyek a tagállamok által meghatározott időpont előtti és/vagy – adott esetben – utáni időszakra vonatkoznak.”

7 A 2008/94 irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A tagállamok korlátozhatják a garanciaintézetek 3. cikkben említett felelősségét.

(2) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett lehetőséget választják, akkor meghatározzák annak az időszaknak a hosszát, amely alatt a garanciaintézet köteles kifizetni a fennálló követeléseket. Ez az időszak azonban nem lehet rövidebb, mint a 3. cikkben említett időpont előtt és/vagy után a munkaviszony utolsó három hónapjára járó fizetési igényre vonatkozó időszak.

A tagállamok ezt a három hónapos minimális időszakot beszámítják [helyesen: beszámíthatják] a legalább hat hónapos referencia-időszakba.

A legalább 18 hónapos referencia-időszakot előíró tagállamok nyolc hétre korlátozhatják azt az időszakot, amely alatt a garanciaintézet teljesíti a fennálló követeléseket. Ebben az esetben a munkavállaló számára a legkedvezőbb időszakokat alkalmazzák [helyesen: kell figyelembe venni] a minimális időszakok kiszámítása során.”

8 Ezen irányelv 11. cikkének első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy vezessenek be.”

A bolgár szabályozás

9 A munkáltató fizetéseképtelensége esetén a munkavállalói követelések védelméről szóló törvény 2011. március 5-étől hatályos változatának (Zakon za garantiranite vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite pri nesastoyatelnost na rabotodatelia, a továbbiakban: a munkavállalói követelések védelméről szóló törvény) 6. cikke előírja:

„A munkavállaló [...] garantált követelésre való jogosultsága a bíróság azon határozatának a cégnyilvántartásba történő bejegyzése napján keletkezik, amely:

1. megindítja a fizetéseképtelenségi eljárást;
2. megindítja a fizetéseképtelenségi eljárást, és ezzel egyidejűleg megállapítja az adós fizetéseképtelenségét;
3. megindítja a fizetéseképtelenségi eljárást, elrendeli a vállalkozás tevékenységeinek megszüntetését, megállapítja az adós végleges fizetéseképtelenségét, és megszünteti az eljárást, mivel az adós vagyona nem elegendő az eljárás költségeinek fedezésére.”

- 10 A munkavállalói követelések védelméről szóló törvény 22. cikke (1) bekezdésének 1. pontja értelmében a garancia azokra a követelésekre terjed ki, amelyek a három utolsó, számfejtett, de ki nem fizetett munkabérből, valamint a szabadság pénzbeli megváltásából az e törvény 6. cikke szerinti határozat bejegyzése hónapját megelőző hat hónapban keletkeztek, de nem haladhatja meg a garantált követelések maximális összegét abban az esetben, ha a munkavállaló ugyanezen munkáltatóval legalább három hónapon keresztül munkaviszonyban állt.
- 11 A munkavállalói követelések védelméről szóló törvény 25. cikke szerint a követelések védelmét a munkavállaló által az e törvény 6. cikke szerinti határozat bejegyzésétől számított 30 napos határidőn belül benyújtott nyilatkozat alapján biztosítják.
- 12 A kereskedelmi törvény 2011. május 3-ától hatályos változata (Targovski zakon, a továbbiakban: TZ) 607. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a fizetésképtelenségi eljárás célja, hogy biztosítsa a hitelezők megfelelő kielégítését és az adós vállalkozás tekintetében a fizetőképesség helyreállításának lehetőségét.
- 13 A TZ 630. cikkének (1) bekezdése szabályozza a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat tartalmát, amely először is megállapítja a fizetésképtelenséget és annak kezdő időpontját, másodszor megindítja a fizetésképtelenségi eljárást, harmadszor ideiglenes felszámolót jelöl ki, negyedszer lefoglalást, zár alá vételt vagy más biztosítási intézkedést rendel el, ötödször pedig kitűzi az első hitelezői gyűlés időpontját.
- 14 A TZ 710. cikkének megfelelően a bíróság megállapítja az adós fizetésképtelenségét, amennyiben a jogszabályban megállapított határidőn belül nem tettek javaslatot a TZ 696. cikke szerinti tervre, vagy a javasolt terv nem került elfogadásra vagy megerősítésre, továbbá a TZ 630. cikkének (2) bekezdése, 632. cikkének (1) bekezdése és 709. cikkének (1) bekezdése szerinti esetekben.
- 15 A „végleges fizetésképtelenséget megállapító határozatban”, amelynek tartalmát a TZ 711. cikke szabályozza, a bíróság először is megállapítja az adós végleges fizetésképtelenségét, és elrendeli a vállalkozás tevékenységeinek megszüntetését, másodszor elrendeli az adós teljes vagyonának zár alá vételét és lefoglalását, harmadszor visszavonja a jogi személy adós társasági szerveinek jogköreit, negyedszer visszavonja az adós kezelői és rendelkezési jogát a felszámolás körébe tartozó vagyon tekintetében, ötödször pedig elrendeli a felszámolás körébe tartozó vagyon értékesítését és felosztását.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 Az alapügy felperese munkaszerződés alapján 2006. június 19-től 2011. április 20-ig folyamatosan az Orfey – Kardzhali EOOD-nál (a továbbiakban: Orfey) dolgozott.
- 17 Az Okrazhen sad Kardzhali a TZ 630. cikkének (1) bekezdése alapján hozott 2010. február 25-i határozatában megállapította, hogy az Orfey 2009. július 22-i hatállyal fizetésképtelen, megindította a fizetésképtelenségi eljárást, elrendelte az Orfey tevékenységeinek folytatását, ideiglenes felszámolót jelölt ki és kitűzte a hitelezői gyűlés időpontját. E határozatot 2010. március 2-án jegyezték be a cégnyilvántartásba.
- 18 Az Okrazhen sad Kardzhali 2011. május 13-i határozatában megállapította az Orfey végleges fizetésképtelenségét, elrendelte a tevékenységei megszüntetését, valamint a felszámolás körébe tartozó vagyon értékesítését és felosztását. E határozatot 2011. május 20-án jegyezték be a cégnyilvántartásba.
- 19 Az alapügyben nem vitatott, hogy M. V. Mustafának a 2011. április havi bruttó munkabér és a szintén 2010. március 2-át követően keletkezett, éves szabadság pénzbeli megváltása jogcímen lejárt, kiegyenlített követelése áll fenn az Orfeyvel szemben. M. V. Mustafa 2011. június 16-án a garanciaalaptól kérte e követelések kielégítését.

- 20 A Direktor e kérelmet egyrészt arra hivatkozva utasította el, hogy azt nem a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének időpontjától számított 30 napos törvényes határidőn belül terjesztették elő, másrészt pedig az állítólagos követelés az említett bejegyzést követően keletkezett. Márpedig szerinte a garanciaalap csak azon ki nem fizetett munkabér és pénzbeli megváltás esetében vehető igénybe, amely a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének hónapját megelőző utolsó hat hónapban keletkezett.
- 21 Így az alapügy felperese az Administrativen sad Kardzhali előtt e határozattal szemben keresetet indított, amelyet szintén elutasítottak azzal az indokolással, hogy a követelések az Orfeyre vonatkozó fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének időpontját követően keletkeztek. Ezt követően az alapügy felperese a Varhoven administrativen sad előtt nyújtott be fellebbezést.
- 22 E bíróság megállapítja, hogy az alapjogvita különösen arra a kérdésre irányul, hogy a garanciának fedeznie kell-e a munkavállaló olyan, munkáltatójával szembeni követeléseit, amelyek egyrészt a munkáltatóra vonatkozó fizetésképtelenségi eljárást megindító, e munkáltató fizetésképtelenségét megállapító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzését követően, másrészt pedig azt megelőzően keletkeztek, hogy ugyanezen nyilvántartásba bejegyezték volna azt a határozatot, amely megállapítja a munkáltató végleges fizetésképtelenségét, a munkáltató tevékenységei megszüntetését, valamint a felszámolás körébe tartozó vagyon értékesítését és felosztását.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróságban, miközben hangsúlyozza, hogy a bolgár jog e határozatok közül csak az első határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének időpontját megelőzően keletkezett munkavállalói követelések tekintetében biztosít garanciát, kétség merült fel, hogy összeegyeztethető-e az ilyen nemzeti szabályozás a 80/987 irányelvvel, mivel e határozat még nem állapítja meg a munkáltató „végleges fizetésképtelenségét” és nem szünteti meg a tevékenységeit.
- 24 Így a kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést veti fel, hogy a „fizetésképtelenség” 80/987 irányelv 2. cikke szerinti fogalma megfelel-e a „végleges fizetésképtelenség” fogalmának, amelynek megállapítására a bolgár jog szerint nem a fizetésképtelenségi eljárás megindításakor kerül sor, amelyet a TZ 630. cikkének (1) bekezdése alapján rendelnek el, hanem ezt követően, a TZ 711. cikke alapján hozott határozatban, amely egyidejűleg elrendeli az adós tevékenységeinek megszüntetését is. A kérdést előterjesztő bíróság tehát arra keresi a választ, hogy akként kell-e értelmezni az említett irányelvet, hogy az arra kötelezi a tagállamokat, hogy az utóbbi határozatig keletkezett követelések tekintetében nyújtsanak garanciát.
- 25 Ilyen körülmények között a Varhoven administrativen sad felfüggesztette az eljárását, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [80/987 irányelv – 2002/74 irányelv (5) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett –] 2. cikkének (1) bekezdését, hogy az a munkavállalói követelések tekintetében a fizetésképtelenség megállapításáig az eljárás valamennyi szakaszában, tehát nem csak az eljárás megkezdésekor kötelezi a tagállamokat garancianyújtásra?
- 2) Ellentétes-e a [80/987 irányelv] 2. cikkének (1) bekezdésével az a nemzeti szabályozás, amely csak annak lehetőségéről rendelkezik, hogy a garanciaintézet teljesíti azon munkavállalói követeléseket, amelyek munkaviszonyból származó fennálló követeléseknek minősülnek, és a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat nyilvántartásba vételének napjáig keletkeztek, amennyiben ez a határozat nem szünteti meg a munkáltató tevékenységeit, és nem állapítja meg végleges fizetésképtelenségét?
- 3) Az előző kérdésekre adott igenlő válasz esetén: a [80/987 irányelv] 2. cikkének (1) bekezdése közvetlen hatállyal bír-e, és a nemzeti bíróságok előtt közvetlenül alkalmazható-e?

- 4) Az előző kérdésekre adott igenlő válasz esetén: A munkáltató végleges fizetésképtelenségét megállapító (és tevékenységeit megszüntető) határozat nyilvántartásba vételének napjáig keletkezett munkavállalói követelések garanciaintézet általi teljesítésére irányuló kérelem benyújtására vonatkozó határidő előírásával kapcsolatos nemzeti szabályozás hiányában a tényleges érvényesülés elve alapján alkalmazható-e a nemzeti jogban a kérelem más esetekben történő benyújtására vonatkozóan megállapított 30 napos határidő, amely esetben a határidő kezdete az a nap, amikor a végleges fizetésképtelenséget megállapító határozat bejegyzésre kerül a cégnyilvántartásba?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 26 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a kérdések a 80/987 irányelv értelmezésére vonatkoznak, azonban az alapügyben releváns tények a 2008/94 irányelv hatálybalépése után következtek be, amely irányelv hatályon kívül helyezi és lényegében átveszi a 80/987 irányelv releváns rendelkezéseit, de az átültetésre nem ír elő határidőt. Ezért a jelen vizsgálatot a 2008/94 irányelv rendelkezései alapján kell elvégezni.

Az első és a második kérdéstről

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság az első és a második kérdésével, amelyeket együttesen kell vizsgálni, lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2008/94 irányelvet akként kell-e értelmezni, hogy az arra kötelezi a tagállamokat, hogy a munkavállalók követeléseit tekintetében a munkáltatójukra vonatkozó fizetésképtelenségi eljárás minden szakaszában garanciát nyújtsanak, és különösen, hogy ezen irányelvvvel ellentétes az, ha a tagállamok kizárólag azon munkavállalói követelések tekintetében nyújtanak garanciát, amelyek a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt keletkeztek, noha e határozat nem rendel el a munkáltató tevékenységeinek a megszüntetését.
- 28 Mielőtt választ adnánk e kérdésekre, meg kell vizsgálni egyrészt, hogy a 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése szerinti „fizetésképtelenségen” alapuló kollektív eljárást megindíthatja-e az olyan, fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat, mint amelyet a bolgár jog szabályoz, másrészt pedig, hogy megengedi-e az ezen irányelv 3. és 4. cikke, hogy a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének időpontját olyan referencia-időpontnak tekintsék, amelyet megelőzően a munkavállalói követeléseket garancia biztosítja.
- 29 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a fizetésképtelenségi eljárásban egymást követően két határozat született, a fizetésképtelenségi eljárást megindító első határozat és a tevékenységeket megszüntető második határozat. Márpedig a bolgár jog úgy rendelkezik, hogy a követelések biztosítását kiváltó referencia-időszak a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt húzódik, így kizárólag az ezen időpont előtt keletkezett munkavállalói követeléseket fedezi az említett garancia, az ezután keletkezetteket viszont nem.
- 30 Elsősorban meg kell említeni, hogy a 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése megállapítja ezen irányelv hatályát, ezáltal pedig feltételhez köti az említett irányelvben szabályozott garancia nyújtását (lásd ebben az értelemben a C-94/95. és C-95/95. sz., Bonifaci és társai és Berto és társai egyesített ügyekben 1997. július 10-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-3969. o.] 36. pontját, valamint a C-373/95. sz., Maso és társai ügyben 1997. július 10-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-4051. o.] 46. pontját).
- 31 E tekintetben a 2008/94 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének ugyanezen rendelkezéseiből az következik, hogy ahhoz, hogy a munkáltató fizetésképtelenné minősüljön, az szükséges, hogy a munkáltató fizetésképtelensége alapján előzetesen az adott tagállam törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései szerinti kollektív eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet terjesszenek elő, amely a

munkáltató vagyonának részleges vagy teljes lefoglalásával, valamint felszámoló vagy hasonló feladatot ellátó személy kinevezésével jár, továbbá hogy az említett nemzeti rendelkezések alapján az illetékes hatóság előzetesen vagy hozzon határozatot ezen eljárás megkezdéséről, vagy állapítsa meg, hogy a munkáltató vállalkozása vagy üzeme végleg megszűnt, és a rendelkezésre álló vagyontömeg nem elegendő az ilyen eljárás megindításához.

- 32 Ezért úgy tűnik, hogy ahhoz, hogy a 2008/94 irányelvben szabályozott garancia alkalmazható legyen, két feltételnek kell teljesülnie. Egyrészt szükséges, hogy előzetesen kérelmezzék a munkáltató fizetéseképtelenségén alapuló kollektív eljárás megindítását, másrészt pedig előzetesen vagy határozatot kell hozni ezen eljárás megindításáról, vagy ha az ilyen eljárás megindításához a vagyontömeg nem elegendő, meg kell állapítani a vállalkozás végleges megszűnését.
- 33 Márpedig az ilyen eljárást megindító határozat esetében a 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése nem követeli meg, hogy az adott kollektív eljárás szükségképpen a munkáltatói tevékenység megszűnését eredményezze.
- 34 E következtetést megerősíti a 2008/94 irányelv (4) preambulumbekzdése is, amely kimondja, hogy a fizetéseképtelenség meghatározását a tagállamokban kialakult új jogalkotási irányzatokhoz kell igazítani, és a „fizetéseképtelenség” fogalma magában foglalja a felszámoláson kívüli egyéb, fizetéseképtelenséggel kapcsolatos eljárásokat is.
- 35 A bolgár jog kapcsán meg kell említeni, hogy a TZ 630. cikke (1) bekezdésének szövegében kifejezetten szerepel, hogy a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozat megállapítja a fizetéseképtelenséget és annak kezdő időpontját. Márpedig e rendelkezés ugyanazokat a szavakat használja a fizetéseképtelenség leírására, mint amelyek a 2008/94 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének bolgár nyelvi változatában szerepelnek.
- 36 Ezenkívül, amint az Európai Bizottság is említi, a 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelettel (HL L 363., 1. o.) módosított, a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet (HL L 160., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 191. o.) 2. cikke a) pontjának megfelelően e rendelet A. melléklete meghatározza, hogy a TZ 607. és azt követő cikkei szerinti bolgár fizetéseképtelenségi eljárás az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése szerinti „fizetéseképtelenségi eljárásnak” minősül. Márpedig ez utóbbi rendelkezés a „[fizetéseképtelenségen alapuló] kollektív eljárásokat” ugyanúgy írja le, mint a 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése, amennyiben megköveteli, hogy az említett eljárás az adós vagyonának részleges vagy teljes lefoglalásával, valamint felszámoló kinevezésével járjon.
- 37 Ennélfogva a 2008/94 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése az ezen irányelvben szabályozott garancia alkalmazhatóságához nem követeli meg, hogy előzetesen elrendeljék a munkáltató tevékenységeinek megszüntetését.
- 38 Másodsorban meg kell vizsgálni, hogy az említett irányelv 3. és 4. cikke megengedi-e, hogy a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzésének időpontját olyan referencia-időpontnak tekintsék, amelyet követően a munkavállalói követeléseket már nem biztosítja garancia.
- 39 E tekintetben a 2008/94 irányelv 3. cikkének második bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy meghatározzák azt az időpontot, amely előtt és/vagy – adott esetben – után húzódik az az időszak, amelynek során a ki nem egyenlített díjazásoknak megfelelő követeléseket a garanciaintézet átvállalja.
- 40 Ezen időpont tagállamok általi meghatározását illetően meg kell említeni, hogy a 80/987 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének eredeti változata, mielőtt módosította a 2002/74 irányelv, úgy rendelkezett, hogy a tagállamok csak az ott felsorolt három referencia-időpont közül választhatnak.

- 41 Márpedig a 2002/74 irányelv által bevezetett módosításokkal, amelyeket a 2008/94 irányelv is fenntartott, törölték e három időpont felsorolását, és így az utóbbi irányelv 3. cikkének második bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy szabadon meghatározzák a megfelelő időpontot.
- 42 Végül meg kell említeni, hogy a 2008/94 irányelv 11. cikkének első bekezdése nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy vezessenek be, és így megfelelő módon meghosszabbítsák a garancia időtartamát, ha ezt célszerűnek tartják (lásd ebben az értelemben a C-160/01. sz. Mau-ügyben 2003. május 15-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-4791. o.] 32. pontját).
- 43 A fentiek alapján az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/94 irányelvet akként kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a munkavállalók követeléseinek tekintetében a munkáltatójukra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárás minden szakaszában garanciát nyújtsanak. Így különösen nem ellentétes ezen irányelvvel, ha a tagállamok kizárólag azon munkavállalói követelések tekintetében nyújtanak garanciát, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt keletkeztek, noha e határozat nem rendeli el a munkáltató tevékenységeinek a megszüntetését.

A harmadik és a negyedik kérdéstről

- 44 Az első és a második kérdésre adott válaszra figyelemmel a harmadik és a negyedik kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

- 45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A munkáltató fizetéseképtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló, 2008. október 22-i 2008/94/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a munkavállalók követeléseinek tekintetében a munkáltatójukra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárás minden szakaszában garanciát nyújtsanak. Így különösen nem ellentétes ezen irányelvvel, ha a tagállamok kizárólag azon munkavállalói követelések tekintetében nyújtanak garanciát, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozat cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt keletkeztek, noha e határozat nem rendeli el a munkáltató tevékenységeinek a megszüntetését.

Aláírások